

Előfizetési feltételek:

Egy évre 10.— Pengő
 Hat óra 5.— Pengő
 Három óra 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: díjszabás szerint. Gyakori hirdetők és velünk összeköttetésben álló hirdető Irodák árendményben részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők
 Kéziratok vissza nem adatnak
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSEK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPEERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSEK LÁSZLÓ

A hirdetések, előfizetéseket és a reklám-
 cölkat a kiadóhivatalba kérjük küldeni
 Felelős lapkiadó: HORATSIK PÁL

Jó és szigorú szülő

Gyönyörű vasárnap! . . .

Igazságos Mátyás király ősi városában felkelt az igazság napja s melengető, fényes sugarainál az Országgyarapítót, vitéz nagybányai Horthy Miklóst ünnepelte az ország. Zugott az éljen, tombolt a tuláradó boldogság lelkesedése és Magyarország első tisztviselője, nagyszerű kötelesség teljesítésként és magasztos jóvállólve elsőnek köszöntötte Erdély hazatérésének pillanatában Kormányzó Urunkat. Köszöntötte, az egész nemzet hódoló szeretetét jelentve, a Kormányzót és köszöntötte a visszatért testvéreket, akikkel most már szétbonthatatlan egységben fogunk keményen és boldogan dolgozni a haza javán.

Teleki Pál gróf miniszterelnök ismeri a hazatért földet, ismeri annak népet, mert hiszen ő is közülük származik. Főméltóságú Uram, mondotta, ez a nép jó. Öregje visszavárt, fiatalabbja pedig meg fogja tanulni, hogy a magyar haza a legigazabb, a legjobb anya . . . A vétket elnézi, jók leszünk, jó es szigorú szülők is egyszerre! . . .

Jó és szigorú szülő. Ennél egyszerűbben, határozottabban és melegebben aligha lehetne megjelölni a magyar nemzetiségi politikát, amely politikának irányelveit ezer évvel ezelőtt szabta meg első nagy királyunk. Az új magyar élet, a megnagyobbodott ország tudatos politikája ezeken a szentísváni alapokon kívánja felépíteni a megnagyobbodott új Magyarországot, hogy teljesíthesse ezer éves hivatását a Duna-medencében.

A kolozsvári bevonuláson, a kolozsvári ünneplés lélekben ott volt az egész ország s a könnyes öröm boldogsága csillogott minden magyar szemében, amikor az éter hullámain keresztül hallgatták Kincses-Kolozsvár népének ujjongó ünneplését és hallgatták visszafojtott lélekzettel, rajongó büszkeséggel Kormányzó Urunk szavát. Valóra vált, hirdette messzehangzóan Főméltóságú Urunk, amiben bizni nem szüntem meg soha, egy percre sem! Igen, vitéz nagybányai Horthy Miklós már ott, Szegeden tudta, hogy elérkezik ez a nagy történelmi pillanat, elérkezik, mert életét, minden akaratát, egész mánkasságát ennek a célnak nagy szolgálatába állította.

A bevonult honvédek egészségügyi gondozása

Mint ahogy az egészségtan tudományának az a célja, hogy megállapítsa és kiáltassa az egészséget fenyegető ártalmakat, valamint azok elhárításának módjait, úgy a katonai egészségügy is arra törekszik, hogy megállapítsa és biztosítsa a hadsereg tagjai részére a testi, szellemi és jellemi fejlődéshez szükséges legjobb feltételeket és eházi'sa mindazt az egészségügyi ártalmat, amely a katonai szolgálatból kifolyólag adódhat. A honvédek egészségügyi is végeredményben ugyanazt a célt szolgálja, mint a polgári egészségügy, az a nép ról, a nép munka és tejesítőképességét, az egyén és a nép egészségét megóvja fenntartja és gyarapítja.

A honvédegségügyi szolgálatra különösen nehéz feladat hárul e tekintetben, mert az általános védőteleztségnél a férfiak nagyobb része hosszabb-rövidebb ideig tagjává válnak a hadseregnek. A legvalóságosabb időben az állam sorsa függ ezen férfiakól. Ezért rendkívül nagy súlyt helyeznek a honvédségnek, úgy a gyógyító, mint a megelőző egészségvédelmi munkára. A bevonult honvédek a katonai szolgálati idejük előtt gyakran olyan különleges viszonyok között élnek, amelyek sok tekintetben eltérnek a polgári életviszonyoktól.

A bevonult katonák szolgálati idejük által díjtalan szakorvosi gyógykezelést, gyógyszerert és kórházi ellátást kapnak s a legmészebbmódon gondoskodnak az egészségük megóvásáról és fenntartásáról. A katonák olyan bőséges és izletes ételmezést kapnak, amely jóval megaladja a testi fejlődésükhöz szükséges, tudományosan megállapított szükségletet. Ri lesznek nevelve az egészséges testápolásra, valamint a higiénikus fog-és szájápolásra is. Díjtalan, rendszeres fogszakorvosi kezelésben is részesülnek. Izen nagy súlyt helyeznek a honvédségnél az egészségügyi nevelésre is, mivel népbetegségek elleni küzdelemnek az alapja az egészségügyi ismereteknek a nép körében minél szélesebb elterjedése. Míg ismeretük a honvéddel az egészséges élet szabályait s egészségügyi életmódjára lesnek nevelve. A katonai kiképzés testnevelő hatását s az egészségügyi gondozás jótékony eredményét a felvétenkénti orvosi ellenőrző vizsgálatok mutatják a legszebben. A testnevelési lapok adatai szerint a katonák

szolgálati idejük elteltével általában testmagaaság, testulgygyrepodás, melihőség, izomzat, mozgékonyaság stb. tekintetében jelentős fejlődést mutatnak s a katonai kiképzés pedagógiai, nemzetvédelmi nevelő hatásként fokozott öntudattal, önbira'ommal és önfegyelmekkel térnek vissza a polgári életbe. Különösen nagy súlyt helyeznek a katonaságnál a megelőző egészségvédelemre. Az elmutt viágháboru adott módot és lehetőségeit arra, hogy a megelőző védőtelezések és intézkedéseket minél nagyobb alapon terjesszük ki a ferőző betegségek elleni küzdelember. A hadkötelességi szolgálatra való alkalmasság feltételeinek a megállapítása, a katonai szolgálatra alkalmasság kiválasztása, a katonai szolgálat és kiképzés egészségügyi feltételeinek a megállapítása, a bevonult honvédek egészségének a megóvásáról és fenntartásából adódó feladatok mind jelen ősi kihatással vannak a népegészségügyre is. A katonai szociális eredmények pl. igen fontos adatokat szolgáltatnak a nép egészségügyi vezetése tekintetében is Nemcsak arra mutatnak rá és arról adnak felvilágosítást, hogy mely betegségek és fogyatékozások befolyásolják jelentősen a hadiszolgálatra való alkalmasságot, hanem egyúttal áttekintést adnak a hadkötelességet évszart hibáiról is. Mialtal a megfigyelt ártalmak kiküszöbölhetők.

A korszerű honvédegségügyi szolgálat a legfejlettebb tudományos felkészültséggel s a legmodernebb felszereléssel áll hivatása magaslátán. E feladatának már az elmutt világháboru alatt is a legfejlettebb mértékben megfelelt a polgári orvosi karral egyetemben, amit mutat az is, hogy a világháboru alatt, szemben a régebbi háborukkal, a betegségek által okozott veszteségek annyira csökkentek, hogy csak egy-tizedét tették ki a fegyverek által okozott veszteségeknek, holott még a XIX. században is voltak olyan háboruk, ahol a járványok és egyéb betegségek által okozott veszteségek huszszorosan meghaladták a fegyverek által okozott veszteségeket. A fegyverek által okozott veszteségek is annyira lettek csökkentve a sebekezelés tökéletesítésével, hogy a világháboruban sikerült az orvosi karnak azt elérni, hogy minden száz orvosi kezelés alá vett sebekeült-

És ime, felszabadult a Partium, hazatért Eszak-Erdély s Nagymagyarország ősi határait, a Keleti Kárpátok gerincét nagyrészt újra a magyar honvédség fegyverei őrzik.

A legelső magyar, Magyarország Főméltóságú Kormányzója ott, Kolozsvár főterén nagy-nagy ajándékot hirdetett, amikor kijelentette, hogy fátyolt akarunk borítani a szomorú emlékekre. Amit ígérünk, megtartjuk, mondotta. Mert a mi fajunk uri feltölgása nem engedí, hogy valaha is letérjünk az igazság egyenes utjáról. Lángban áll Európa s Magyarországon a béke és megértés szellemét hirdeti az államfő és a kormányelnök. Békét és barátság-

got s a komoly áldozatos munkát. A boldog ünneplés nagyszerű pillanataiban is felhangzik a figyelmeztető szó arra hivatottak ajkán: kövessék az ünneplést a munka hétköznapij!

A keresztény, nemzeti Magyarország, a megnagyobbodott ország a szociális igazságokon felépülő, a nemzeti érzéssel telített milliók munkaországja lesz. Az lesz, mert így akarja Kormányzó Urunk, így akarja az ország első tisztviselője és így akarjuk mi, dolgozó magyarok milliói. A magyar állam jó és szigorú szülője minden polgárnak s polgárai jó és hűséges fiaik akarnak lenni!

ből csak hét halt meg, míg a korábbi háborúkban minden száz sebesült közül 16 halt meg.

Az orosz kar e hiváló teljesítményéért legfeljebb elismerésben is részesült. A hiváló eredmények elérésében igen nagy szerepe volt annak, hogy a polgári és katonai hatóságok a legszorosabban együttműködtek. Éppen ezért a jövőben még szorosabbá kell tenni ezt az együttműködést, hogy a jövő háborújának egészségi ártalmait is a lehető legkisebbre csökkentsük.

Léva közállapota

A közbiztonság az exportvágás keretében 453 szarvasmarhát vágott.

A szociális alap bevételét f. évi augusztus hó 31-ig 71 139.53, a kiadások 67 187.21 P-t tesznek ki. Ezidő szerinti penkzeslet 3952.32 P. A szociális alap kiadásai között szerepel a gyermekekedvezési akció, költemelés és kötéres, hótakarítás, nepekonyha, műhelymunka, utépités, uszodarendezés. Kossuth Lajos tér parkosítása, vásártér rendezése, gyalogjárók javítása, házbantás, épületfenntartás, továbbá a szavatossági biztosság és a szellemi inségmunkások bére címén felmerült kiadás.

A Zöldkeresztes tejaközi során április hó 1-től augusztus hó 31-ig 20.332 l. tej volt kiosztva 3456.43 P értékben. A Zöldkeresztes cukorakció során 1300 kg cukor volt kiosztva. A hadba-onulak családtagjainak segélyezése címén f. évi aug. 31-ig 25.000 P nyert kifizetést. Gyorssegélyek címén 475 P volt kifizetve. A f. évi aug. 1-i állapot szerint a munkakezretelek családszáma 147, lélekszáma 180, a csökkent munkaképességűek családszáma 104, lélekszáma 319, a munkaképes igénylők családszáma 167, lélekszáma 64, a segélyben nem részesülők családszáma 324, lélekszáma 1032.

Környezetanulmány készült 164 családról, családlatogatás történt 172 családnál. A város közéleti osztálya melle kirendelt szociális gondozónó az előírásoknak megfelelően teljesíti hivatását.

A egészségháza építése elő van készítva és az építkezés rövid időben megindul.

A belügyminiszter engedélyezte az állami aggkori segélyek kifizetését és az OTI pénzátara az elmúlt 4 hónapra eső segélyeket már ki is fizette.

Az iparügyi minisztérium kiltatásba helyezte 3 hónapos szüvótanfolyam rendezését.

Az új liszt kiörlesztését közvetlenül megelőzően liszt-hány lepett fel a városban, közbenjárásomra a Futura 300 q lisztet utalt ki a helybeli pekek részére. Az utóbbi két hétben a városban zsrirhiány mutatkozik, amely remélhetőleg a zsrirak országos rendezése után meg fog szűnni. A burgonyakészletek biztosságja céljából a termelők és a kis és nagykereskedők felhívattak, hogy a teli időszakra megfelelő készleteket tároljanak.

A város lakosságának szociális helyzete az állandó katonai behívások következtében erősen súlyosbodott és feltétlenül kormányhatalosi intézkedésre lesz szükség, hogy a családi segélyek rendszere mindazok részére fenntartassék, akik önhányjukon kívül a teli időszakra semminemű tartékok nem szerezhetek. Ezirányban előterjesztés fordulok a törvényhatósághoz és közvetlenül a belügyi kormányzathoz is.

Szembe kell néznünk azzal a ténnyel, hogy városunk forgalmának határszéli helyzetéből folyó nagymértékű csökkenése kihatással lesz a lakosság életszínvonalára és adozóképességére. Miután a város közönsége önjerejéből nem lesz képes súlyos helyzetét segíteni, a kormányzatnak kell segítséget nyújtani Ezirányban a teljes megértést látom és tapasztaltam akkor, amikor a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben a város f. évi költségvetési hiányának enyhítésére 65 ezer pengőnyi államesegélyt engedélyezett, amelyből 30 ezer már ki is utaltatott.

Sok elodázhatatlan kérdés vár megoldásra, súlyos feladatokkal kell megküzdőnie és reméljük, hogy a továbbiakban is mindig megértésre találunk a kormányzat részéről. De méltányos is, hogy a városok erőteljes támogatásban részesüljenek, mivel a közigazgatási teendők tulnyomórészt olyan ügykörök tekelőlenek fel, amelyeknek ellátása állami érdek és állami feladat. Már pedig annak révén, hogy a közigazgatási kiadások részbeni fedezésére az állam segélyt nyújt a városnak, tulajdonképpen csak ellenszolgáltatást ad az állam részére teljesített munkátokat.

Az adóhivatal ügyforgalmából és adataiból csak egyes részleteket ragadok ki és megemlítem, hogy a megszálalás idejéből 110.000 P együttesen kezelt adóhátalrak van még nyilvántartva, amely összegből az adó rendezési eljárás során mintegy egyharmad rész leírásra kerül. A f. évi előírás a hátralékkal együtt 1.074.000 P, amelyből aug. hó végéig befolyt 519.000 P. Összehasonlítva az idei eredményt a tavalyival, megállapítható, hogy az adóbevételek, illetve adóbefizetések emelkedtek, minthogy az elmúlt évben csak 630.000 P folyt be, az idén pedig a hátralévak 4 hónapban még nagyobb befizetések esedékessék.

Az alkalmazottak kereseti, rokkant és különadójában ugyancsak emelkedés tapasztalható, mert míg az egész elmúlt évben 30.000 P volt a befizetés, f. évi augusztus hó végéig már 28.000 P folyt be.

Az adóhivatal a f. évben több mint 5000 esetben folytatott zálogelési eljárásokat, közel 1400 esetben árverést tűzött ki, az árverések lefolytatására azonban nem került sor.

A javadalmi hivatal ugyancsak személyzeti nehézségekkel küzd. Ennek dacára az elrt bevételi eredmények kielégítőnek mondhatók, bár egyes adóemneknel jelentős csökkenés is mutatkozik.

Összehasonlítással közlöm az 1940. és 1939. január 1-től augusztus 31-ig elert eredményeket: Husforgalmi adó 1939-ben 23 543, 1940-ben 40.374, vágatási díj (17.387) 18.134, husvizsgálati díj (589) 1054, husfogyasztási adó (18.367) 15.405, hütődíjak (1290) 792, boradó (17.604) 14.272, söradó (3670) 502, szeszadó (28) 3384, szikviz (-) 26, hirdetési díj (69) 26, vígalmi adó (3173) 5916, italmérséki ilterék (262) 4984, helypenz (8831 P) 10.927 P. Összesen 1939-ben 94.820 P, 1940-ben 115.803 P.

A városi hivatal 387 hadirokkantat, hadiárvt és hadiözvegyet tart nyilván

Iparjogositvány a f. évben 180 esetben adatott ki, megszűnt 23 iparjogositvány. Az érvényes iparjogositványok száma 876, ezek közül az 1939. IV. t. c. hatálya (zsidótörvény) alá eső személyek birtokában van 89, azaz 10 százalék. Elemiszerkereskedés 18, tüzelőanyagkereskedés 8, mestársó és hentesipar 8, divatárnykereskedés 6, sütiipar 3, cukorka és gyümölcskereskedés 5 iparjogositvány, a többi különféle iparokra és kereskedésekre esik.

A tüzörég átszervezése kapcsán 8 bejáró tűzoltó megbízatása megszűnt és 6 fiatalabb hivatásos tűzoltó nyert kinevezést.

Még mindég a szervezés stádiumában levő és a rendkívüli munkálatokat túlterhelte hivatal ügyvi feladatok kelttel jelentést tennem, azon reményben kérem jelentésnek tudomásulvételét, hogy a hivatalbeli alkalmazottak együttes erőfeszítésével, a Képviselettel és a közigazgatás eddig is tapasztalt megértésével fokozatosan sikerül az ügyek intézését a közönség teljes megedelésére ellátni.

A biboros hercegprímás befejezte bérnakörutját

Dr. Serédi Jusztinián biboros hercegprímás a városi hivatal területresekben maga osztotta ki a bérnalás szentiségét. Bérnakörutját hétón befejezte be, emidőn Nagykálnán bérnalta a közigazgatási hatóság részéről Siska Dzsófi alypán és Maláth László főszolgabíró kísérték a hercegprímát körutján.

A lévai bérnalás szeptember 15 én, vasárnap volt. A város ünneplő külsőbe öltözött, a biboros hercegprímás tiszteletére fellobogtatók az épületeket. A rom. kat. plebánia templom'omon a nemzeti színek mellett a pápa és a biboros hercegprímás színei is ott díszeltek.

A város a hercegprímás tiszteletére az állami polgári iskola előtt díszkaput állítottott. A biboros hercegprímás vasárnap reggel 9 óra tájban érkezett gépkocin Jezeusszky Kálmán prelátuskatonok és E.thy Miklós m. kir. kormányfőtanácsos, pápai kamarás és titkárja kíséretében.

A díszkapunál a város közönsége nevében dr. L. szotky Brunó polgármester üdvözölte a biboros hercegprímát, aki gépkocsijából kiszállva fogadta a köszöntést. A polgármester beszédében kihangyulozta, hogy a katolikus többségű Léva városa határtalan örömmel fogadja történelmi falsi között a biboros hercegprímát.

A hercegprímás köszönetet mondott a fogadtatásért és beszédében azt hangoztatta, hogy az egész város lakosságának olyan szeretetben kell élnie, mintha mindnyájan egy vallásfelekezethek lennének a tagjai.

A biboros hercegprímát a fogadására megjelent urak ezután gépkocikon bekísérték a városba. A plebánia templom ajtajában a papság fogadta a szentelvtáratóval a biboros hercegprímát s a bérnaladók nevében Horatick Judit üdvözölte kedves szavakkal. Az üdvözölsre a biboros hercegprímás hosszabb beszédében válaszolt.

A hercegprímát ezután a papság bekísérte a templomba.

A hercegprímás ezután szentmisét, majd szentbeáradót mondott. A hercegprímás beszédében azt fejtegette, hogy milyen nagy szüksége van az emberiségnek a jótanácsra, a jó tanácsban az Isten szellemé nyilatkozik meg. A bérnalás szentiségének kiosztása is ilyen isteni szellemű tanács.

A szentbeszéd után a hercegprímás kiosztotta a bérnalás szentiségét; csaknem ezer ifju lelket erősítette meg a biboros hercegprímás a szentel olajjal.

A bérnalás után a biboros hercegprímás küdöttségek tiszteletgését fogadta a plebánián. E sőnek a rom. kat. egyházköztség vezetősége, papsága és intézményeink vezetői jelentek meg a hercegprímás előtt dr. Kmoskó Béla, a lévai egyházköztség világi elnökének vezetésével. Dr. Kmoskó Béla az üdvözöls során az egyházköztség köszönetét tolmácsolta a hercegprímásnak a bérnalás szentiségének kiosztásáért. Azután a katonai és polgári hatóságok, a protestáns egyházak, a társadalmi és jótékony öngyuletek stb. tiszteletgését fogadta a biboros hercegprímás. A katonaság üdvözöletét vitész Bethlenfalvy Károly ezredes ezekkel a szavakkal tolmácsolta:

Főmagasságu Biboros Hercegprímás Ur előtt megjelent bajtársaim élén én, vitész Bethlenfalvy Károly ezredes a — Keleti határok megszálalására elvonut — lévai helyőrség tisztikarának tiszteletét tolmácsolom.

A fogadás után Mischák István szentezési tanácsos, plebános ebédet adott a biboros hercegprímás tiszteletére, amelyre a katonai és polgári hatóságok, egyházi és társadalmi testületek vezetői mintegy 130 an voltak hivatalosak.

Az ebéd során a házigazda, Mischák István szentezési tanácsos üdvözölte a biboros hercegprímát, mire a hercegprímás hosszabb beszéddel válaszolt.

A hercegprímás délután öt óra tájban minden jelenvólótól elbucuszóit és Ezirányba utazott.

ERDÉLYÉRT! . . .

Határtalan szeretettel köszöntöttük erdélyi magyar testvéreink hazatérését. A nagy öröm mellett most a magyar testvériség érzelmeit is kifejezésre kell juttatnunk az áldozattal, az öröm teljességel a testvéri áldozatkészség fogja bizonyítani. A román elnyomás a legnagyobb szegénységbe döntötte az erdélyi magyarságot, a székelyeket, Csaba királyfi dicső népét. Ösziante szeretetünk szállj a szegényes Székelyföldre, ahol e vidék fia is éreztek ennek a népek lángoló hazafiatlanságát, nemzetszeretetéit és emberszeretetését s hitet merítettek belőle. E vidék a Garam, az Ipoly, a Zsitra és Nyitra völgyének fia, a 14-es hónapok szegyeztek mellükét az oláh betörések és a felvidéki hónapok együtt harcolt a 82-es székely ezreddel és az együtt öntött vér szent testvérisége örökre összecsapok bennünket, Felvidéket, Kis Magyar Alföldet s ennek magyar népét.

Kormányzó Urunk fenkőit hitvesse lelkes szóval fordult Magyarországu néphez a

segélyakció érdekében. E hó 13 án a miniszterelnökségen tartott értekezlet a Főmeltóság Asszony által kezdeményezett „Erdélyért” gyűjtési akciónak való részvételre kérte fel a magyar sajtót. Éppen úgy, amint az árvizkárosultak érdekében rendszerezésre álltunk a gyűjtési akciónak, erdélyi testvéreink érdekében is felkérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy a magyar áldozatkészség oltására helyezték el szeretetadományukat, amely a magyar nemzeti erőt van hivatva gyarapítani. A bevonulás idején a mi szegénységünkre milyen jótétemény volt a „Magyar a magyarért” akció, amelyet szegény népünk nem fog elfelejteni soha!

De megmozdult a közigazgatás és a társadalom is az erdélyi testvérek érdekében és a következő felhívást adta ki:

Vitész Nagybányai Horihy Miklósné a Magyar Birodalom országgyarapító Kormányzójának hitvesa felhívást intézett a magyar társadalomhoz, annak minden tagjához, hogy a Magyar Szent Koronához visszatért keleti és erdélyi testületek ináges családjainak meg-

segítésére adakozók. Erdélyért az ott élő magyarságot emelte fel szavát a Főméltóságú asszony. Avért a magyarságot, amelyet az utódállamok legkönyörtelembbe igyekezett megfosztani trianoni rabságában igaz magyar érzéseitől, nyelvétől, minden anyagi erejétől, földjétől, megélhetésétől, szabadságától.

A Legelső Magyar Asszony gyermekeivé fogadta a most visszatért testvéreinket. A títváói hódolattal, testvéri szeretettel és magyarság nagylelkűséggel, bőkezűséggel tegyen eleget mindenki az anyai szeretetben és gondoskodásban fogant felhívásának. Az ország-nagyobbodás felett érzelt örömnünk és lelkesedésünknek szíjjal adjunk kifejezést, hogy a visszatért testvéreinket ne üres kézzel üdvözlöljük. Amikor velük testvéri közszorításban összeforunk, érezzék már az első pillanatban, hogy egy olyan hazához tértek vissza, amely erős nemcsak fegyverben, hanem erős hitben, bizalomban, ha kell áldozatkészben és segítségben is, egyezőval olyan

Hazához, amely magyar.

Vegye ki mindenki részét e mozgalmából és amit szeretettel adni tud, juttassa el Bars és Hont k. e. r. vármegyék „Erdélyért” gyűjtő bizottságához Lévára, a 18.360 csekk-számlára. Koczor Gyula s. k. főispán, Siska Dezso s. k. alispán, Siska Dezsőné s. k., dr. Fodor Vilmosné s. k., dr. Gálffy Ernőné s. k., özv. Lutzenbacher Pálné s. k., vitéz Pattenyus Ábrahám Jánosné s. k., Mailáth Lászlóné s. k., gróf Révay Istvánné s. k., Schubert Tódorné s. k.

* * *

Jövő héten előfizetőinknek csekklevegőt küldök, amellyel portómentesen fizethetik be az „Erdélyért” adományt.

* * *

„Erdélyért” eddig befolyt:

Pischel Samu	30.—
Bars Kiadója	10.—
Koperniczky Kornél	5.—
Összesen:	45 P

Beszámoló a népnevelő munkáról

VII.

Népkönyvtárak ügye.

A népművelési munka megkönnyítésére és támogatására szolgálnak a népkönyvtárak. Ezért bizottságunk igen fontosnak tartja, hogy minden községnek legyen népkönyvtára. Sajnos ezen a téren vármegyénk, főleg annak visszacsatolt része nagyon nagy pótlásra szorul. A megszállás 20 éve alatt a községi könyvtárakat megölték a magyar nép lelkétől teljesen idegen és méltatlanság irasokkal, azért legelső és legfontosabb feladatunk ebben az évben az volt, hogy valamennyi községben átvizsgáljuk a meglévő könyvtárakat, és oda nem való, erkölcsi és hazafias szempontból kifogásos ható műveket kielejlesztjük és a forgalomból kivontuk. A megmaradt könyvek azonban nem elegendők a szellemi szükségletek kielégítésére, sőt több község van, amelynek egyáltalán nincs könyvtára. Ezen községek részére költségvetésünk terhére elhatároztuk új könyvtárak létesítését és a meglévőket gyarapítását.

Nagy gondot okoz a szlovák lakosságú községek könyvtárainak megfelelő könyvekkel való ellátás. Ezen a téren a vallás- és közoktatásügyi minisztériumra hárul a feladat megoldásának kérdése.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter ur Bajta község részére 60 kötetből álló könyvtárat szándékoztunk, azonkívül valamennyi felszabadult község népkönyvtára részére egyenként 37 db értékes könyvet adott. Ugyancsak díjtalanul küldte meg a vallás és közoktatásügyi Miniszter ur valamennyi felszabadult község részére a népművelés hivatalos lapját a „Magyar Lélek” c. folyóiratot ugy az 1939. évre, valamint az 1940. évre. A megyénkhez tartozó anyaországi községek részére az 1940. évre bizottságunk fizetett elő az említett folyóiraatra.

Ezen nivós folyóirat nagy segítségére van minden népművelőnek, mert időszerte anyagot ad esetről-esetre, kész előadásokat és tervezeteket hoz s ez által megkönnyíti az előadók munkáját. Különösen nagy házagot pótol ezen folyóirat kiadásában megjelent előadásgyűjteménye a „Fényjelek”, amelyben 29 mintaelőadás, ötlet, elgondolás, színes csokra van összegyűjtve, nemzeti és emberi problémák legkülönbözőbb nézeteiről. A Fődművelésiügyi Miniszter Ur pedig Vámosalárdi részére adományozott egy teljes sorozatból álló gazdasági irányú könyvtárat. Vármegegyék területén lévő népkönyvtárak száma 136. A kötetek száma 34.698, olvasók száma 8.940 és a tanévben kivett könyvek száma 34.078.

A könyvtárkezelők jelentéseiből, valamint tapasztalatainkból lezűrhetjük a következőket: A könyvek iránti érdek erős, az olvasási vágy igen nagy és ebből következtelően a népkönyvtárak jelentősége is óriási horderejű. Különösen a fiatal nemzedék az, amely szeretettel és kultúrértéssel fájja a könyveket. Hogy ki mit olvas, vagy szeretne olvasni, arra vonatkozólag egységes választ nem kaptunk, sőt ezek a válaszok ellentmondók is.

Legtöbb helyen a mesék, elbeszélések, történetek, ifjúsági könyvek, Gárdonyi, Herczeg, Mikszáth művei és a gazdasági munkák a kedveltek. Viszont vannak jelentések, amelyek arról szólnak, hogy a gazdasági könyvek, versek, színdarabok nem keresettek. A régi „kiolvasott” könyvekben nincs élet. Ide új könyveket, más könyvtárakat kérnek. A fenti adatokban jelzett olvasók száma valóságban sokkal több, mert egy-egy olvasó a kiolvasott könyvet kölcsön adta barátjának, testvérének, szomszédjának, sőt még a szomszédfalubeli komájának is, tehát a könyv sok kézben fordult meg.

Kívánatos lenne, hogy — miként az más törvényhatóságok területén már megvan — a népkönyvtárak javára rendezett művelődési előadások minden díj és illeték fizetése alól felmentetnének. Ez által igen jelentős összeget lehetne a népkönyvtárak gyarapítására és újraszervezésére fordítani.

Sok panaszra adott okot különösen a felszabadult községek költőirozói között az a tény, hogy a községi költségvetésbe könyvtárkezelési díj címén beállított összegeket a községi előjáróságok nem fizették ki. Olyan kis összegéről van szó, hogy azok miatt igazán nem érdemes az eddigi békés együttműködést megzavarni, ezért kívánatos lenne, hogy minden könyvtáros némi kis honoráriumban részesüljön, mely egyben a teljesített munka elismerését is jelentené az illető számára.

Vallomás ...

Ma hűs, boros a nyári reggel
Lelkembe száll a hangulat:
— Itt a nyár, a szabad vakáció...!
S kergetek szép ábrándokat.

... Kergetek karikát, mint régen.
S járok mezitláb, mint ezerszer,
Othon az utcán, vihar után,
Régen... a szomszéd-gyerekekkel.

Emlékezem Rád, Kedves Léva...!
Emlékezem: Szülőföldem!
— Nézem a képet: fénykép-emlék
A mult nyárról. — Szép emlékem.

Bus, boros itt a nyári reggel.
Bus a lelkem, olyan árva...
— De el szivemnek a parázsa...
Szeretlek, szeretlek... Léva!

Pusztaszer

PUSZTASZERI SANDOR.

— BARS-HONTVÁRMEGYE törvényhatósági bizottsága f. hó 26 án, csütörtökön déli 12 órakor tartja őszi közgyűlést Ipoly-ságon. Tájékoztatót 61 ügy szerepel.

— NAGYKÁLÁN Szeptember 27 én, Pénteken Országos Allatvásár lesz. A hatóság megértéssel fogadta a vidék szükségleteinek kielégítését célzó kérelmet, és az ezédek miatt elmaradt autóstúrti vásár pótlására engedélyezte a pótvásárt. Reméljük, hogy a vásár szép, virágos nyári időben fog lezajlani, szóval jó vásár lesz.

KOLONFÉLÉK

— KINEVEZÉSEK. A Kormányzó Ur Székely Ferenc lóváli csendőrszázados és Serfőző János százados a lóváli 6. határvidék zászlóaljával őrnaggyá nevezte ki.

— ÁTHELYEZÉS. A nsgyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur Dr. Bajomi Vilmos tanárt, egyetemi asszisztent, a pécsi Erzsébet Tud. Egyetemről a lóváli állami gimnáziumhoz helyezte át.

— AZ ERDÉLYBE SZÁNT LEVENTE zászlóra a következő szományok érkeztek szerkesztőségünkhöz: Füzly Lénke 3 P, Boros Béla 5 P, Kovács Jenő 10 P. Knapp Vilmos 1 P, Missik Antal 5 P, Widder Jenő 3 P. Összesen: 27 P.

— A TANÉV ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSA A GIMNÁZIUMBAN A javítási munkálatok befejezésével a gimnáziumban a tanévet folyó hó 26 án, csütörtökön fogjuk megnyitni. A r. kat. vallású tanulóknak szűzóra a Veni Sanctét d. e. 9 órakor tartjuk a piarista templomban. A más vallású tanulóknak hittanárak rendelkezéséhez igazodjanak.

— A MAGYAR ÉLET PÁRTJA KÖZPONTJA Sylvester Péter János központi várm. titkár négy hétre szolgálati telre elrendelte Léváról. Távollétében Csapó Imre kerületi titkár helyettesíti.

— SZIGORU BÜNTETÉSEK A ZSIDÓ-TÖRVÉNY ÁTHAGASÁERT A m. kir. rendőrség lóváli kapitánysága mint I. fokú rendőri büntető bíróság az értelmiségi munkanélkülség ügyeinek kormánybiztosának fejletésére a zsidó törvény kijátszása miatt a következő ítéleteket hozta, 1) Streicher Aladár gabonakereskedő 200 pengőre, 2) Szanszky Brnát vendégélt 300 pengőre, 3) özv. Singer Lidórnó vegyeskereskedő 100 pengőre, 4) Dutsch László rőfőskereskedő 200+200 pengőre, 5) Schulcz Gyula könyvnyomdász 100 pengőre, 6) Schwitzer Gyula üveg és porcelán kereskedő 600 pengőre, 7) Hoemann Miklós rőfőskereskedő 200 pengőre, 8) Gambath Gyula fűszerkereskedő 100 pengőre, 9) Libermann Leó ügyvéd 200 pengőre ítélte el. Az ítélet ellen többen fellebbeztek.

— MAGYAR NÓTATANFOLYAM LÉVÁN. A Széke és a Népművelési Bizottság a róm. kat. fűsikolban magyar nótatanfolyamot rendez október 21-től december 20-ig bezárólag. Hatente két előadás lesz este 7/7 óratól 7/8 ig. Jelenkezni lehet szept. 23-tól okt. 1-ig naponta az előadó Heckmann Zoltánnal a tanfelügyelőségben hűtköznap d. u. fél 2-től 2-ig, vasárnap d. e. fél 12-től 12-ig. A tanfolyam ingyenes és nyilvános bemutatókkal lesz egybekötve.

— A MAGYAR ÉLET TÁRSASKÖR szervezése folyik. A szervezőbizottság felkéri a körlemben felhívott tagokat, hogy mielőbb jelentkezzenek a Magyar Élet pártja irodájában.

— MEGHÍVÓ az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a Dohánytermelők Országos Egyesülete által a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara és a Komárommegyei Gazdasági Egyesület közreműködésével folyó évi szeptember hó 23 án (hétfőn) délelőtti 10 (tíz) órai kezdettel Komáromban, a városközpont díszterében (Kispiatér), a hazai dohánytermesztés fejlesztése és jövője tárgyában tartandó Országos Dohánytermelők értékesítői Tárgyosorozat: 1) Először megnyitól. 2) Előadó javaslat 3) Hozzászólások. Budapest, 1940. szeptember hó 16 án. Dr. gróf Bethlen Pál s. k. a Dohánytermelők Országos Egyesületének elnöke. Gróf Somssich László s. k. az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöke.

— MEGVALTOZTATTÁK A SZÜKSÉG ÖVEHELYEK ELKÉSZÍTÉSÉNEK HATÁRIDEJÉT. A Magyar Kir. Országos Légvédelmi Parancsnokság közli, hogy az időközben beállott különleges viszonyokra való tekintettel a honvédelmi miniszter a szükségövehegyek elkészítése határidejének elhalasztását határozta el. Ez az elhalasztás az október 1-i határidővel szemben a jövő év tavaszáig fog terjedni. Az erre vonatkozó rendeletek a közeli napokban jelennek meg.

— A BOR ÁRÁNAK VENDÉGLŐI HASZONKULCSA. A vendéglátó üzemek a bor beszerzési árából és a tényleg felmerült költségek együttes összegéből adódó önköltségi árhoz csak bruttó haszonkulcsot számíthatnak hozzá, mint amekkorára haszonkulcsot 1939 augusztus 26-án alkalmaztak. Az utóán át kimért boroknál a legmagasabb haszonkulcs 45 százalék, a sőtésben 50 százalék, fehértelítőkészítést és kertihasználatban 60 százalék, zenésüzletben 75 százalék. Azok a vendéglők, amelyek az 1939 aug. 26-i haszonkulcsot számíthatják csak fel, 8 napon belül kötelesek bejelenteni a bruttó haszonkulcsukat a törvényhatóság első tisztviselőjének.

— MEGINT HÁZALATHATNAK MAJD A ZSIDÓK. A kereskedelem- és közlekedésiügyi miniszter 9264/II—1940. számú rendelettel értesítette a törvényhatóságok vezetőit, hogy olyan házalónak, akik más valamilyen foglalkozás folytatására képtelenek, továbbá évek óta folytatólag házalókereskedést és a tiltó szabályrendelet miatt azt abbahagyni kényszerültek, ha megtehették alapsa megszűnnék és államrendészeti szempontból ellennük aggály nem merült fel, részükre a házalókereskedés gyakorlatiára kivételen megengedhető. Az engedélyt kizáróan a kereskedelem és közlekedési miniszter adja meg.

— AMERIKAI LEVELEZÉS ÉS SZERETETCSOMAG ÜGYE. — AZ AMERIKAI MAGYAROKKAL VALÓ ÉRINTKEZÉS FENNTARTÁSA. — A háborús viszonyok miatt egész Amerikából sem levél, sem a megszokott Szeretetsomagok rendszeresen nem érkezhetnek. Felsőöjtök mindenkit, akinek akár Észak-, akár Délamerikában rokona, hozzátartozója, ismerőse stb. él, jelente ezt be az AMSZEK-nél (Amerikai Szeretetsomagok Eosztó Központjánál, hennyei dr. Hennyey Vilmos ny. h. államtitkár úrnál, Budapest, I. Vérmező ut 14), ahonnan az amerikai rokonnal az érintkezést felveszik. A bejelentésben szükséges megadni: a magyarországi bejelentő neve és pontos címe, valamint az amerikai hozzátartozó neve és pontos címe, olvashatóan írv. Miután az érintkezés a hivatali úton az amerikai címzetel költségmentesen történik, és az AMSZEK nem haszonra dolgozó vállalat, minden levélhez válassz bonyolult mellékelendőt. Léva, 1940. évi szeptember hó 19-én. L. Botzky Brunó polgármester.

— KEMÉNYSEPRÓKERÜLETEK MEGÁLLAPÍTÁSA. A visszacsatolt felvidéki területen a vármegyei és városi szabályrendeletek megalkotásáig terjedő érvényűvel az iparügyi miniszter megállapította a keményseprőkerületeket. Bars Honvértvármegyében kilenc munkakerület állapított meg. A lévai járásban három kerület alakítottak, az ipolyságiban szintén hármat, a verébélyiben kettőt és a szobiban egyet. Székelyeik: I. kerület. Léva. Hozzátartozói Léva, Vámosladány, Kisóvár, Alsó és Felsőszecse, Bor, Csánk, Kisóvár, Varsány. II. Székelye Zsuzs, 19 községgel. III. Székelye Verébély, 27 községgel. IV. Székelye Óhaj, 13 községgel. V. Székelye Ipolyság, Ipolyság egyrésze 25 községgel. VI. Székelye Ipolyság, egyrésze és 18 község. VII. Székelye Vámosmikola, 9 községgel. VIII. Székelye Nagymaros, 8 községgel. IX. Nagysalló, 18 községgel.

— A VIDÉKI SZÍNHÁZAKNAK BE KELL MUTATNI MŰSORUKAT A KULTUSZMI NISZTÉRIUMBAN. A kultuszminiszter értesítette a Színházművészeti Kamarát, hogy a jövőben felülkeresze vizsgálni a vidéki színházak műsortervezetét. A Kamara választmánya vita nélkül elfogadta a kultuszminisztérium rendelkezését és felhívta a vidéki színházak igazgatóit arra, hogy haldiktálnul terjesszék fel a minisztériumba műsortervezetüket, tüntessék fel az előadandó darabok címén kívül a szerzők és fordítók nevét, valamint azt, hogy melyik színház játszotta a kérdéses művet Budapestben. A rendelkezés az eddigi okot, hogy a kultuszminisztérium nemcsak hazafiai, de külön nemzetnevelési szempontokból is felügyeletet akar gyakorolni a vidéki színházak műsora felett.

— MEGKEZDTEK AZ IDEI NEPSZÁMLÁLÁS ELŐKÉZDÉSEIT. Magyarországon tudvalevően minden tíz esztendőben tartják a népszámlálást. 1940. december 31-ől 1941. január 1-re hajló éjszaka a népszámlálás alapja részére meghatározott időpont, ezt az állapotot rögzíti meg a népszámlálás A népszámlálásra vonatkozó értesítést a belügyminiszter most küldte szét a törvényhatóságok első tisztviselőinek. A népszámlálást a Központi Statisztikai Hivatal végzi, ez a hivatal gondoskodik a megfelelő segéd-személyzet szakszerű kioktatásáról és irányítja az egész népszámlálást, amelyet a közigazgatás közreműködésével bonyolítanak le. A népszámlálási munkákat ezúttal is főleg a tanítói kar tagjai végzik és ahol a tanítói létszám nem elegendő, bevonnak más segédőket is.

— MIT KELL TUDNUNK A KISIPARI KIVITELI INTÉZET MŰKÖDÉSÉRŐL? Az iparügyi minisztérium egyik legfontosabb szerve, a Kisipari Kiviteli Intézet azért alakult, hogy a mai nehéz viszonyok között is minden erejével támogassa a kisiparosok kivitelre irányuló törekvéseit. Az intézet munkája abban nyilvánul meg, hogy nyilvántartja az exportképes iparosságot, továbbítja hozzájuk a külföldi érdeklődéseket és a magyar kézműiparosság, termékei részére a külföldi piacokat. Minden tekintetben segítségére van az iparosságának és erős kézzel hárítja el a kiviteli nehézségeket. A külföldi vevőknek, illetve érdeklődőknek mintákkal és fenyképekkel felszerelt ajánlatot küld az intézet és részletekben ismerteti az export feltételeit. Ezert a hatalmas munkájáért sem a magyar iparostól, sem a külföldi vevőtől sem jutaleköt, sem költségmegterítést, vagy illetéket nem ker, munkáját teljesen önköltségen alappon végzi. A magyar kézműipari kivitel érdekében nemet, francia és angol nyelven exportalkalósgust adott ki, amelyben ismerteti és felsorolja azokat a magyar kézműipari cikkeket, amelyek kivitel szempontjából a külföldön számbaírása jöhetnek. Ezert mindazok a magyar kézműiparosok, akik készítményeiket külföldön kívánják elhelyezni, forduljanak közvetlenül a Kisipari Kiviteli Intézethez. (Budapest, V. Szemere-utca 6), ahol érdeklődésükre teljesen díjtalanul kimerítő felvilágosítást és utmutatást kaphatnak.

— CSODÁLATOS ALOMVILÁG. Röpke szárnyon színes álomvilágba jutni, but-bajt elfelejteni megfizethetetlen öröm, s mégis könnyűszerrel megszerezhetjük, ha azokra a nagyszerű könyvekre bízunk magunkat, amelyek a Pengös és Felpengős Regények új sorozatában most jelentek meg. Nyomban igazolja ezt a megállapítást a legfrisebb Pengös-kötet, Goldman: "Az örvény szelen" című regénye, amely már az első lapján belesodorja az izgalom örvényébe az olvasót. Egy város mindenható urai ellen folyik itt a harc bünesetek, tebelvánd, gépfegyveres merénylőkön keresztül az igazságot és egy lányért. Az új Felpengős könyvek: Zaymus regénye "A porcellánmagok" az élet misztikumába vezet el a különös emborsorokat mutat meg izzó, romantikus keretben, Baldwin "Rózsaszínű szobá"-ja pedig a mintája annak, hogyan lehet az érdeklődést detektívregényről bájjal, údséggel, szerelemmel teltetni. A szeptember közepén megjelent Pengős Regény: "A Nyugat utórtói" örömet jelent annak a hatalmas olvasótábornak, amelyet Zane Grey kifogyhatatlan fantáziája és elbájoló költészete meghódított.

— A HALLGATÁS VIZE Abdullah, a bölcs mómehádan, egy nap az utcán járva keservesen síro asszonyra akadt. — Miert sírsz — kérdezte a bölcs — Uram a férjem éppen most dobott ki az utcára, — felelte az asszony. — Mióta a feleségek vagyok, csak veszekedés, civakodás az osztályrészem. Abdalluh gondolkodott kisse, aztán így szólt: Holnap hajnalban, mikor a kakas első kiált, gyere el hozzám, gyógyítószert kapsz tőlem bajtókra, — aztán tovább ment. Az asszony sokáig nézett utána és szomorúan kétérdőn sóvárolta a fejét, Gyógyítószert? Hát a lelki bajra is van orvosság. Másnap reggel azonban mégis csak felkereste a bölcset remetelakásán Abdullah kunyhója előtt ült és mosolygott. A térdén terjedelmes palackot tartott: Ha a jövőben az urad pörlekéni kezd ne felelj rá semmit, hanem vedd elő gyorsan a palackot és igyál belőle egy kortyot. Lenyelend azonban nem szabad, mert varázssalát és megégette az egész belsőszedet, hanem mindaddig a szádban kell tartanod, amíg az urad korhol. Mikor aztán elhallgat, eredj ki az udvarra, emeld fel kezedet úgy, hogy tenyered kelet felé legyen és köpd ki az italt. Ezt mindanyiszor ismételd meg, amikor az urad civődni kezd. — Egy hónap múlva a bölcs ismét találkozott az asszonnyal, ekkor azonban kart-karba öltve a legszebb egyetértésben sétáltak s élveztek a kellemes esti levegőt. — Nézd — szőlt, az asszony a férjéhez — ez Abdullah, a bölcs. Sietve közeledtek az agghoz, aki mosolygott: — Ugy látom, a gyógyítószertem használt? — Igen, igen, — felelték egyszerre. — De hát mi volt a csodaszor, ami meghozta a lelkiünk bejéket? — A hallgatás vize, — felelte a bölcs.

A GYORSIRÓTANFOLYAM f. hó 24-én (kedden), este 7 órakor Kazinczy utca (volt Zöldkert utca) 8 szám alatt megkezdődik.

JÓMINŐSÉGŰ GYAPJÚSZÖVETEK beszerzését Widdernél, a malommal szemben eszközölhetjük, fővárosi választék.

A Bars rádió-műsora

Allandó műsorszámok hétköznapokon Budapest I. műsorán:

6.45 Torna, hírek, hanglemek — 10 Hírek — 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat — 12 Harangszó, Himnusz, időjárásjelentés — 12.40 Hírek — 13.20 Időjelzés - 14.30 Hírek - 14.45 Műsorismertetés - 15 Arfolyamhírek, piaci árak - 19.15, 21.52 0.05 Hírek.

Vasárnap
 BUDAPEST 8. Ébresztő, Szózat, Hanglemek 8.45 Hírek 12.30 Szekesfővárosi Zenekar 13.45 Hírek 14 Hanglemek 15.35 Forral Miklós kamarakórusa 16.30 Erdély természeti kincsei, előadás 17 Hírek 18 Mindenből egy keveset. Közv. Közreműködők Buttola Ede tánczenekara és a Rajkók zenekara 19.10 Hírek 18.55 Sporteredmények 20.10 Kolozsvári vasárnap, előadás 20.35 Strauss keringők 22 A Magyar Revü tánczenekara 23 Sárközi Gyula és cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel.

Hétfő
 BUDAPEST. 10.45 Kamilla-aratás a szikes vidéken, előadás 12.10 Hersényi Bálint zongorizál 12.55 Delyi Rózi énekel zongorakísérettel 13.30 A Mária Terézia 1. novéd gyalogezred zenekara 17.15 Suki Tóni cigányzenekara 17.50 Erdélyi csata-terek, előadás 18.20 A Rádió Szalonzenekara 18.55 Erdély és a tűzharcosok, előadás 19.25 Az Operaház Zenekara 22 Ifj. Gáspár Lajos és Károly cigányzenekara muzsikál.

Kedd
 BUDAPEST. 10.20 Nemzeti hősök Garay költészetében, felolvasás 13.30 A Rádió Szalonzenekara 16.10 Gyermekelőtan. Ellátogatunk a szegénysorsu beteg édesanyák kisgyermekait gondozó otthonba, közvetítés 17.15 Szókratizató zene 17.50 Egy nemzedék tanítómesterei, felolvasás 18.20 Pertis Jenő cigányzenekara 19.25 Ember Nándor zongorizál 20 Rádió a rádió! 20.05 Andró Bánfy György dalai. Közreműködők Koré Endre az Operaház tagja, a zongorasízmokot Polgár Tibor adja. Kise. Sára! Elemér cigányzenekara 23 Kurina Simi cigányzenekara.

Szerda
 BUDAPEST. 10.45 A Dunántul derűje, felolvasás 12.10 Országos Postászenekara 13.30 Toki-Horváth Gyula cigányzenekara 16.10 Asszonyok tanácsadója 17.15 A Rádió Szalonzenekara 18.10 Külföldi negyedóra 18.25 Tásndy László dr. magyar notákat zongorizál 18.45 Hangos betűk, előadás 22 Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

Csütörtök
 BUDAPEST. 10.45 Jókai a kertész, felolvasás 12.10 A Rádió Szalonzenekara 13.30 Zenekari művek 16.15 Ruszin hallgatoinknak: Petőfi és Arany, előadás 17.45 Veres Károly és fia cigányzenekara 18.10 A szeptember 29-i magyar-jugoszláv válogatott Duna Kupa labdarugó mérkőzés, előadás 18.40 Szociális-borászati időszerű tanácsadó, előadás 19.50 Mikrofonnál az amerikai magyarok között, közvetítés 20.25 Albert-vonósnegyes 22 A Chappy tánczenekar játszik 23 Lakatos Flóris és fia cigányzenekara muzsikál.

Péntek
 BUDAPEST. 10.20 Ruszin ifjúsági előadás. Gyakorlati tanácsadó fiatal leányoknak, előadás 10.45 A gyermekkor hevenytünetű betegségeinek száj-tünetei, felolvasás 12.0 Farkas Sándor cigányzenekara 13.30 Szókratizató zene 16.10 A mai magyar művészet, felolvasás 17.40 Erdély hazatérés, előadás 19.25 A Rádió Szalonzenekara 20.20 A Rádió külföldi negyedórája 22 Oláh Kálmán cigányzenekara.

Szombat
 BUDAPEST. 10.20 Mátys szülővárosa: Kincses Kolozsvár, felolvasás 12.10 A Rádió Szalonzenekara 16.10 Ifjúsági rádió. A hős középzsátar. Sporthangtétel. 17.15 Kiss Lajos cigányzenekara 17.45 Az ideai rádiókészületek ismertetése, előadás 19.25 Ladikon a tiszai halászlókkal, közvetítés 21 Mindenből egy keveset, közvetítés. Közreműködők Buttola Ede tánczenekara és a Rajkó zenekar.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

SZÜLEIÉSEK: Földi Sándor Kovács Mária leánya Mária — Demeter Dezső Nemeth Iona leánya Aranka — Tárnay István Juhász Julianna leánya Magdolna Mária.

HÁZASSÁGOK: Szarka Gyula r. kat. Czibulka Julianna r. kat — Missik László r. kat. Tolnai Lenke ref.

HALÁLESETEK: Géczy Viktorné szül. Mészáros Julia 56 éves — Lázár Vince 76 éves — Deutsch Miklós 34 éves.

Receptkönyveket kívánságra ingyen küld: Dr. OETKER gyár, Budapest, VIII. Conti-ucca 25.

- Te... a villanycsatló Krypton lámpát csavar be. Jött nagy fénye lesz, ne ijedj meg!

M. kir. lévai honvéd állomásparancsnokság,

Pk 3276. sz. 1940.

1940. vgtől 783. sz.

Tárgy: A rémhírterjesztés meggátlása.

Hirdetmény

Az utóbbi időben egyes, valószínűleg a magyarság nemzeti törekvéseivel szemben álló egyének — különösen a lévai m. kir. 6. határ- vadász zászlóalj erdélyi bevonulásával kapcsolatban — minden alapot nélkülöző, de mindenesetre az egyszerűbb lakosság körében zavar és nyugtalanság felkeltésére alkalmas oly rémhíreket terjesztenek, aminek a köz- nyugalom érdekében egyszer s mindenkorra véget kell vetni, miért is felkérem Léva város és járásának hazafias gondolkozású lakosságát, hogy tartsa kötelességének a rémhírter- jesztők neveit, az időpont és a rémhír meg- adásával a lévai m. kir. rendőrkapitányság, vagy vidéken a m. kir. csendőrőrsőknél ha- ladéktalanul bejelenteni.

A rémhírterjesztés a fennálló rendeletek értelmében a legszigorubb megtorló intézke- déseket, így tehát az internáló táborban való elhelyezést is maga után vonja, azért saját érdekében figyelmeztetek mindenkit, hogy a hallott rémhíreket ne adja tovább, hanem a fentiek szerint járjon el.

Léva, 1940. évi szeptember hó 20-án.

GAÁL GYULA s. k. alezredes.

Árverési hirdetmény.

Dr. Steiner Miklós ügyvéd által képviselt Wein- berger Zsigmond javára 1994 P tőke és több köve- telés járulékaik erejéig a lévai kir. járásbírósg 1940. évi Pk. 3276. sz. végzésével elrendelt kielé- gítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1940. évi május hó 27-én lefoglalt 2900 P becsült ingóságokra a lévai kir. járásbírósg fenti számu végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XXI. t. c. 20. §-a alapján a fent megneve- zett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását el- rendeltem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs, veqr. szenv. laká- sán, üzletében Nagysároban leendő megtartására határidőül 1940. évi október hó 2. napjának delután 14 órája tüzelik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, sertések s egyéb ingóságokat a legtöbbet igerőnek készpénzfizetés mellett esetleg becésőn aul is el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyek- ne a kiküldési ára egyezer pengő felül van, az 5610—1931. M. E. számu rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kiküldési ár egytized- részét bánatpénzül leteszik.

Léva, 1940. évi október hó 16-án.

TÓTH ARTUR
kir. bir. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

— TALÁLTAK egy női sálkendőt, a rend- őrkapitányságon átvehető.

GYÓGYNÖVÉNYEKET, BORÓKÁT, ÉDESKÖMÉNYT, KONYHAKÖMÉNYT, MUS- TÁRMAGOT, BORKÖVET, BORSEPRÓT

a legmagasabb
napiáron

VÁSÁROL

dr. MIKLÓS gyógynövénynagykereskedés
Budapest, V. Vilmos császár ut 6. Tel. 380-577.

Gyászköszönet.

Mindazoknak, akik felejthetetlen, imádott jó férjem, drága jó édesapám, illetve vöm, sógo- runk tragikus elhunytá alkalmával mélységes fájdalomkat részvétükkel enyhíteni és a meg- boldogultnak temetésén résztvenni szívesek voltak, fogadják leghálásabb köszönetünket.

Németh és Szilvás család.

KOPA TRÉFAI

Az esernyős emberiségnek rengeteg baja van. A legnagyobb baj az, hogy amikor esik, akkor az ernyőt otthon felejtik, ha szép idő van, akkor meg a kávéházban felejtik. De ezenfelül el is szokták lopni, vagy kicsérálni. Természetesen ez az utóbbi csak véletlen, s merő véletlen az is, hogy rendszerint a visszahagyott ernyő az elhasználtabb. Fájda- lom, én is az esernyősök közé tartozom, így el kell szenvednem ennek a szerencsétlen osztálynak minden átkát, amely rajta ül az esernyő feltalálása óta. Legutóbb, amikor uj ernyőm helyett teljesen használhatatlant ta- láltam a kávéházi ernyőtartóban, elhatáro- ztam, hogy felszabadítom magamat az átok alól. Bnyitottam egy üzletbe. Természetesen mitetszikkkel fogadtott a kereskedő. — Nem tudom van-e magának az, amire szükségem volna, — mondom én. Mi az kérem? — kérdi ő. Olyan esernyő, amelyet nem lopnak el, nem cserélnek el, s nem lehet elhagyni sem — felelem én. Van — mondja ő határ- talan biztossággérzettel s hosszu, de ered- ménytelen alku után hagytam magamat be- cserélni, mert egy vasárnap a Jeszenszknél el- cserélték ezt az ernyőmet is. Odalettem volna az ámulattól, hogy ha jobbat hagytak volna helyette. Ha akkor kezemügyébe kerül a ke- reskedő, tudom, hogy megemlegette volna az esernyővásárt.

Szerdán este a klubülés után elmentem a Jeszenszkybe, gondoltam, hátha a Tettes nézőn felkereste volna a tett színhelyét, lelki- ismeret furdalásból, mint tette azt Dajto- veszky Raszko'nikovja a zálogosnő meg- gyilkolása után. Nem; a hasonlat nem tulzó, hiszen úgy érzem, hogy az én szegény jó ernyőmet is meggyilkolták. — Talán a Tettes csak nem Antal Gábor ref. püspöknek kép- szelte magát. A híres püspökről beszélük, hogy soha sem válogatott az ernyők között, ha- nem blinde közéletük nyult és kivett egyet. Ezen csodálkoztak és egyszer megkérdezték tőle, hogy talál rá oly hírtelen a magáéra? Mit keresgéljek sokat, egy'orma emberek vagyunk itt együtt, bizonyára az esernyőnk is egyformák — felelte a püspök, miközben kedélyes mosolyt rejtett el a szakállában.

A napokban egy ernyővel kezdtem szem-ezni. Feltűnt a kokettálásom az ernyő gaz- dájának, mire negédesen rám szolt: Hiába fixirozod, nem lehet a Te ernyőd, mert ezt még öt év előtt vsttem, két év előtt megja- vittattam és tavaly a kávéházban egy vado- natujjal elcseréltém. Ezekulán kénytelen vol- tam elismerni, hogy valóban az ő jogos tu- lajdonja...

MÁSOLATI

Esztergomi m. kir. pénzügyigazgatóság, Párkány.
Szám: 2091—1940. II.

Hirdetmény

az általános, kereseti, jövedelem, vagyonadó alanyok által igénybevehető közkegyelem tárgyában.

A m. kir. pénzügyminisztérium 137.300—1940. VII. P. M. rendelete (megjelent a Budapesti Közlöny 1940. évi szeptember 4-i 190. számában) az 1940. XXII. t. c. 45. §-át életbeletve, közkegyelmet hirdet mindazon adózónak, aki:

a) pótlólag olyan jövedelmeket és vagyon tárgyakat jelent be, amelyeket 1940. évre szóló általános kereseti, illetőleg jövedelem és vagyonadó bevallásában elhallgatott, vagy nem helyesen vallott be, vagy amelyekről bevallást egyáltalán nem adott;

b) bejelentését 1940. évi szeptember hó 30. napjáig teszi meg;

c) olyan elhallgatott vagyont jelent be, amelynek értéke az adó alá már bevallott vagyon tárgyai-nak tiszta értékével együtt 1938. évi február hó 28-án az 50.000 pengőt nem haladta meg;

d) az adóalapul vett jövedelem vagy vagyon helytelen vagy valótlan bevallása, vagy a bevallás elmulasztása miatt eljárás alatt nem állott, illetőleg ellene a pénzügyi hatóság részéről eljárás meg nem indult.

A hatóság eljárás megindítottak tekintendők, ha a pénzügyi hatóság bejelentése alapján, vagy anélkül is a nyomozást az adózó bejelentése előtt megindította, vagy az adózót kihallgatásra már megidézte.

Közkegyelem engedélyezésének az a célja, hogy azok, akik a honvédelem és a közgazdaság fejlesztéséről stb. szóló 1938. XX. t. c. 8. §-ának (3) bekezdésében biztosított közkegyelemben azért nem részesülhettek, mert vagyonuk értéke az 50.000 pengőt nem haladván meg, bevallást nem voltak kötelesek adni, a multban elkövetett cselekményeik következményeitől szabaduljanak, ha a törvényben megszabott feltételeknek eleget tesznek.

A bejelentést, mely az elhallgatott jövedelem, vagy vagyonra vonatkozik, szabályszerű adóbevallási íven kell megtenni, azonban a bevallási ív külső részét meg kell jelölni, hogy ez a bevallás jövedelmek és vagyon tárgyak pótlólagos bejelentésére szolgál. Az olyan bejelentés, amelyet nem a szabályszerű bevallási íven tettek meg, abban az esetben ad igényt a közkegyelemre, ha a pénzügyi hatóság felhívására az adózó a megszabott határidőn belül a bevallást is szabályszerűen kiállítja.

A bejelentés alapján az 1940. évre kivetett általános kereseti, illetve jövedelem és vagyonadót végzéssel helyesbíthi az illetékes m. kir. adóhivatal.

A bejelentést tehát az illetékes m. kir. adóhivatalnál kell megtenni.

A jogorvoslatok tekintetében a 137.300—1940. VII. P. M. rendelet 6. §-a intézkedik.

Az az adózó, aki a közkegyelem elnyerése céljából valótlan bejelentést tesz, abból jövedelmeket vagy vagyon tárgyakat kihagy, vagy jogorvoslatában valótlan nyilatkozatot tesz, a fennálló törvényes rendelkezések szerint büntetettik, a közkegyelmet elveszti s ilyen esetben az adókat a megelőző évekre is helyesbíthi kell.

Párkány, 1940. évi szeptember hó 8-án.

BARTH MIHÁLY

m. kir. pénzügyi főtanácsos.

a m. kir. pénzügyigazgatóság vezetője.

Egy szoba, konyha vízvezetékekkel ellátva és éléskamra október 1-től kiadó, Engel Józsefné, Honvéd utca 1. (Boros házzal szemben). 766

Vetőmag -tól függ a gazda jöleté, miértis vetésre szánt gabonáját torlódás elkerülése végett mielőbb tisztíttassa Ungár Sándornál, Kiskálnán. 770

Központi fűtéssel, meleg vízzel különbejáratu szoba kiadó. — Petőfi utca 30. 771

Kiadó azonnal szoba, konyha, speiz és veranda, Vitéz utca 15. 772

Eladó hosszú, német márkás díofazongora. Barsi utca 23. 775

Egy hold sarjú eladó. Koháry utca 24. 776

Az új polgári iskola közelében egy különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. (Cim a kiadóhivatalban.) 778

Autósok, figyelme! Jegy nélküli kapható MOTOLITH nyersfaszesz — benzinpótló — Bernáth és Fenyvesi cégnél, Léva, Bati utca 11, Telefon 26. 779

Antik szalngarnitúra, zongora eladó. Cim a kiadóban. 780

Földek bérbeadó. Bővebbet özv. Koncz Lajosnénál Horthy M. u. 59 759

A belvárosban 4 szobás össz-komfortos lakás azonnal kiadó. Érdeklődni Dunabankban. 705

Ház, lakás, üzlethelyiséggel együtt Bati utca 4. alatt azonnal bérbeadó. Érdeklődni lehet dr. Mocsy Ába ügyvédnél, Léván. 641

Különbejáratu butorozott szoba Gyula utca 27. szám. 783

Autótulajdonosok
figyelmébe !

Értesitem a nagyérdemű autótulajdonosokat, hogy minden héten SZERDÁN saját autómmal a lévai FÖTÉREN állók, akinek vulkanizálásra van szüksége, saját kocsimon elviszem és készen visszaszállítom. — Mersékelt árak, garantált munka. — Szives párfogást kerve Magyar üdvözléssel !

Fekete Józsefné

gumivulkanizáló üzeme,
Érsekujvár, Rózsa utca 6 sz.

ZOMÁNC TÁBLÁKAT

HIVATALI, ÜGYVÉDI,
KERESKEDELMI, UT-
CAI VAGY BÁRMILYEN
FELIRATTAL, SZINES
CIMERREL IS ERE-
DETI GYÁRI ÁRON

S Z Á L L I T :

NYITRAI és TÁRSA, LÉVA

Hegedűtanítást vállal zeneaka
démiai módszer
szerint, mérsékelt díjazásért, Hevesi Sándor
Pilsudszky u. 5-b 782

Üzletszerzőket, faiskolai megrendelésűjítőket,
helyi, körzeti képviselőket, bizományi-lerakato-
sokat kitűnő lehetőséggel keres : K O L A U C H
faiskola, Szeged.

Üzletáthelyezés!

Kern Testvérek

rádió, villamossági, vas és
műszaki vállalat

üzlethelyiségét
a Mussolini utcából —

Werbőczy-tér
1 sz. alá helyezte át!

(Hitelszövetkezet mellé -
Schoeller malommal szemben.)

VÁROSI
MOZGÓFÉNYKÉPSZÍNHÁZ

Szeptember 22-én, vasárnap délután 2 és 4
órákor, este negyed 7 és fél 9 órákor

ISTEN VELE
TANÁR ÚR!

Világhírű angol film! A szereplők a
színjátszás és a film legnagyszerűbb,
legemberibb szerepeit alakítják.

Szeptember 23-án, 24-én, hétfőn és kedden
este negyed 7 és fél 9 órai kezdettel

KISSASSZONY
A MOSTOHÁM

című FRANCIA vígjáték, főszepében

Danielle Darioux

a kiváló filmszínés. — FOX HIRADÓ.

Szeptember 25—26-én, szerdán és csütörtökön
negyed 7 és fél 9 órai kezdettel

Könnyű a férfiagnak

Az UFA-filmgyár vígjátéka. Főszerep-
ben Lilian Harvey, Villy Fritsch és
Georg Alexander. — UFA HIRADÓ

Szeptember 27—28—29, pénteken, szombaton
este negyed 7 és fél 9 órákor, vasár-
nap 2—4, negyed 7 és fél 9 órákor

Garzonlakás kiadó

Akar jól, szívőből nevetni? Nézz meg
ezt a filmet. — Turay Ida, Simor Erzsé,
Rajnay Gábor, id. Latabár Árpád és
Maklary Zoltán játsszák a főszerepeket.
MAGYAR VILÁGHIRADÓ!

Kísérje állandóan figyelemmel
műsorunkat !

CSEPEL varrógép,
részletfizetésre is kapható.

Vadászati és halászati
cikkék, fegyvergyári va-
dász és céllövő fegyverek.

LŐPÖR és robbantószer áruda!
KERÉKPÁROK, gumik és alkat-
részek! - Gramofon LEMEZEK
legújabb felvételek!

BAROSKA

Léva, Horthy Miklós-ut 43. szám.

TELEFON: 130.

Szakaszterü javítóműhely.